

Översiktlig granskning

Salems
Delårsrapport per 2022-07-31
Kommun

Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Salems kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2022-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt Kommunallagen (2017:725) kapitel 12 bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 36,0 mkr, vilket är 3,8 mkr lägre än samma period förra året. Det beror främst på att finansiella kostnader har ökat mot fg.år.
- Kommunens prognos för helåret uppgår till 21,7 mkr, vilket är 0,6 mkr lägre än budget.
- Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 37,0 mkr för 2022.

Vi har med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges under rubriken avgränsning, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att ett av två mål har uppnåtts vid delåret, mål 6 har inte uppnåtts medan mål 7 uppnås vid delåret. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Eskilstuna 2022-09-20

Denice Nyström

Anders Petersson

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som de förtroendevalda revisorerna ska göra en bedömning av. Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens och kommunkoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för de förtroendevalda revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Inledning forts.

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten
- Förvaltningsberättelsens innehåll
- Hur kommunen redovisar hur det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

Inledning

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2022-07-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA, ISRE 2410 eller den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision som träder i kraft 2023.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av finansiella mål och verksamhetsmål är grundat på den återrapportering som finns i delårsrapporten.

Den version som vi har utgått ifrån erhöll vi den 8 september, om det har tillkommit ytterligare version av delårsrapporten har vi inte tagit hänsyn till denna.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Resultat av granskninge n

Förvaltningsberättelsen

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i R17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Enligt RKR R17 Delårsrapport ska vidare uppgift i förvaltningsberättelsen bland annat lämnas om:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi noterar att förvaltningsberättelsen uppfyller kraven som preciseras i RKR R17 Delårsrapport.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunfullmäktiges bestämmelser ska kommunfullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Enligt kommunens policy för god ekonomisk hushållning är de övergripande målen 6-9 för god ekonomisk hushållning och det är dessa mål som ska följas upp i delårsrapporten per juli. Övriga kommunövergripande målen följs upp per helår.

Finansiella mål

De finansiella målen är:

- Mål 8 - Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn
  - indikatorvärde är 19,77%
  - utfall 19,42%
- Mål 9 - Salems kommun ska ha en stabil ekonomi
  - indikatorvärde är att långfristiga skulder inte ska uppgå till högre än 27 850 kr per invånare
  - bedömd prognos 27 500 kronor per invånare
  - Indikatorvärde är att kommunens resultat i förhållande till skatter och bidrag inte ska understiga 1,5% 1)
  - bedömd prognos 2,8%

Kommunstyrelsens bedömning är att de klarar de finansiella målen vid delåret och kommunstyrelsens bedömning gällande prognosen för helåret är att de kommer ha god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

1) I beslutat budget står det resultat av skatter och bidrag och längre ner i beslutad budget framgår det att det är Resultat exklusive VA och jämförelsestörande poster i procent av skatter och bidrag

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen som är uttalande för god ekonomisk hushållning är:

- Mål 6 Lärande miljö
  - Lärande – Barn- och utbildningsnämndens mål – ansvar och inflytande – indikatormålvärde 2
    - Utfall 1
  - Lärande – Barn- och utbildningsnämndens mål – kunskapsnivå – indikatormålvärde 2
    - Utfall 1
- Mål 7 Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare – indikatorvärden:
  - Personal - Avgångna tillsvidareanställda – indikatormålvärde 12%
    - utfall 6%
  - Personal – Tillsvidareanställningar – indikatormålvärde 88%
    - utfall 90,95%
  - Personal - Total rekryteringsförmåga – indikatormålvärde 12
    - utfall 35
  - Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse – indikatormålvärde 7,3%
    - utfall 6,9%

Kommunstyrelsens bedömning är att det finns en avvikelse för mål 6 och att målet inte uppnås vid delåret. Kommunstyrelsens sammanvägda bedömning för mål som är uttalande för god ekonomisk hushållning är att de har god ekonomisk hushållning vid delåret. Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen kommer att ha en god ekonomisk hushållning för helåret 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning att ett av två mål har uppnåtts vid delåret, mål 6 har inte uppnåtts medan mål 7 uppnås vid delåret. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och regioner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 37 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

RUR uppgår till 80 mnkr.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Delår per juli 2022	Delår per juli 2021	Avvik mot fg år	Prognos 2022	*Budget 2022	Avvik mot budget	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	3	145,5	143,8	1,6	235,7	229,1	6,6	257,1
Verksamhetens kostnader	4	-714,6	-695,3	-19,3	-1 251,6	-1 230,0	-21,6	-1 231,2
Avskrivningar	5	-36,8	-34,3	-2,5	-62,4	-62,2	-0,2	-57,0
Verksamhetens nettokostnader		-605,9	-585,8	-20,2	-1 078,4	-1 063,2	-15,2	-1 031,0
Skatteintäkter	6	520,5	498,9	21,6	888,0	867,1	20,9	858,9
Generella statsbidrag och utjämning	7	134,8	121,6	13,2	229,6	223,4	6,2	214,7
Verksamhetens resultat		49,4	34,7	14,7	39,3	27,3	12,0	42,6
Finansiella intäkter	8	5,8	7,4	-1,6	5,8	2,1	3,7	11,9
Finansiella kostnader	9	-19,2	-2,3	-16,9	-23,5	-7,2	-16,2	-3,3
Resultat efter finansiella poster		36,0	39,8	-3,8	21,7	22,2	-0,6	51,3
Årets resultat		36,0	39,8	-3,8	21,7	22,2	-0,6	51,3

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 36 mnkr, vilket är 3,8 mnkr lägre än samma period förra året. Det beror främst på att verksamhetens finansiella kostnader har ökat på grund av orealiserad värdeminskning av finansiella instrument.

Kommunens årsprognos uppgår till 21,7 mnkr, vilket är lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året. Tidigare år har vår granskning visat på att prognosen för helåret stämmer ganska bra överens med årets slutliga resultat.

Årsbudgeten uppgår till 22,2 mnkr medan prognosen uppgår till 21,7 mnkr, en försämring om 0,6 mnkr.

Kommunen redovisar fortsatt positivt resultat men vi ser nu att kostnadsutvecklingen (ökande verksamhetskostnader) ökar snabbare än skatteintäkterna och statsbidragen, kommunen bör vara uppmärksam på denna utveckling till kommande år.

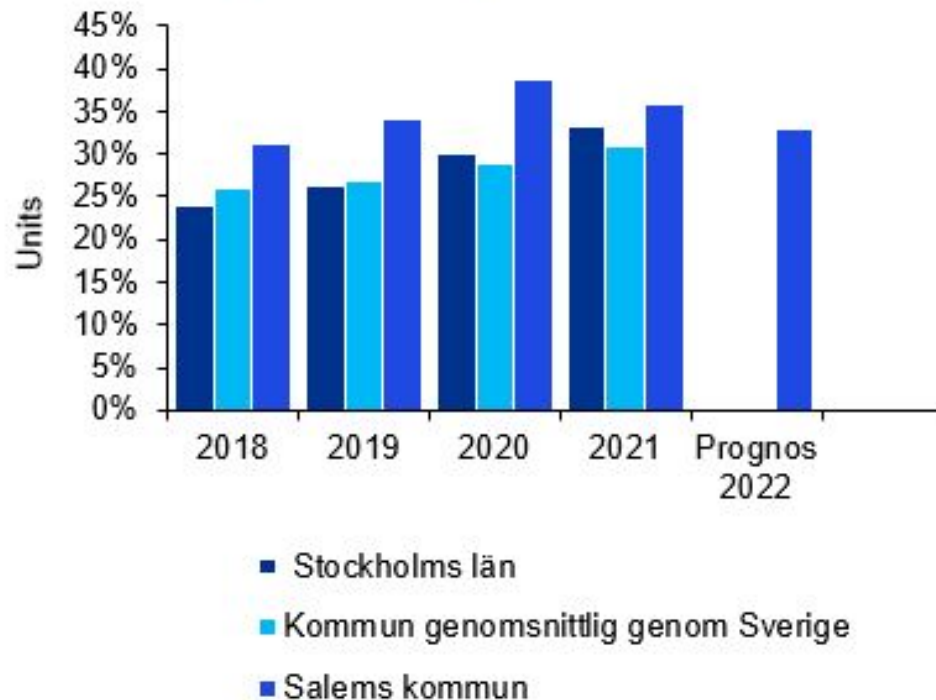
Resultatanalys

Soliditet inklusive pensionsåtagande

Soliditet är ett nyckeltal som anger hur stor del av kommunens totala tillgångar som finansieras med eget kapital, om soliditeten är 100% har alla tillgångar finansierats med eget kapital men om soliditeten är 30% har alltså 70% av tillgångarna finansierats via lån.

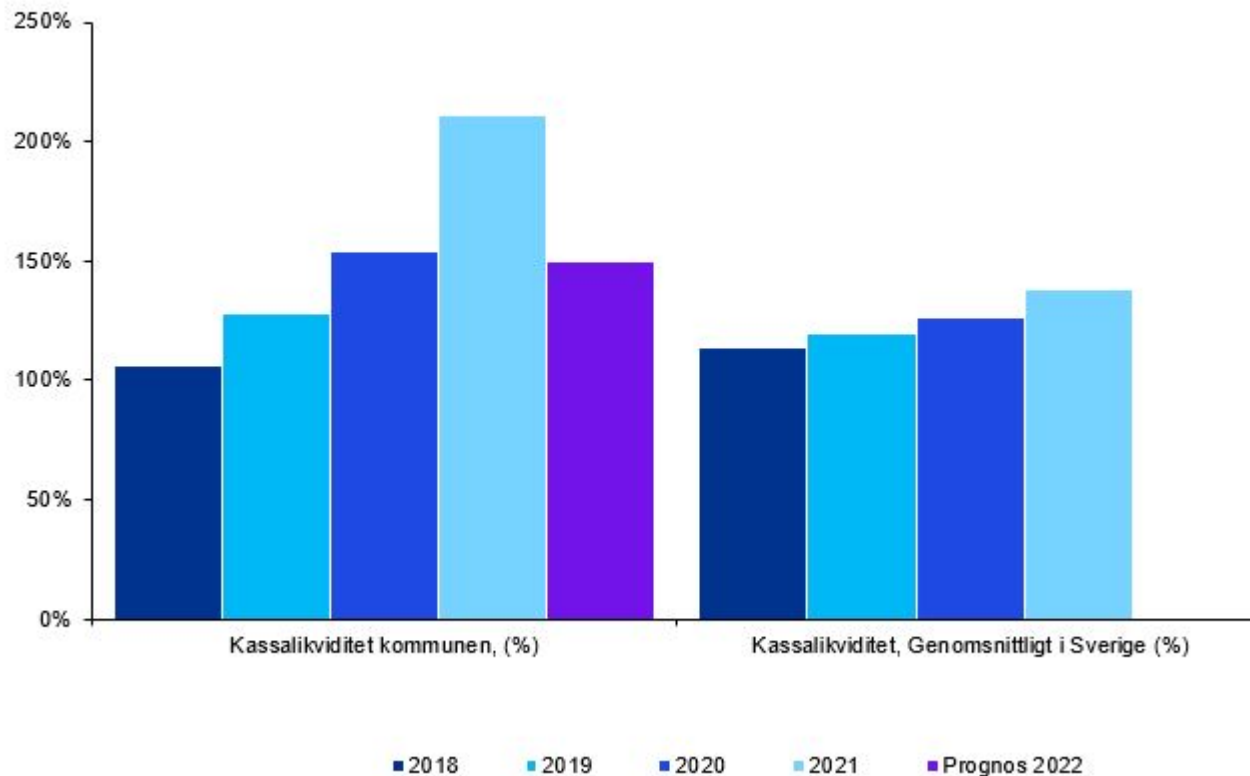
Soliditet inkl pensionsåtagande

Kassalikviditet

Kassalikviditet är ett nyckeltal som visar kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Det är viktigt att kassalikviditeten ligger på över 100%, det vill säga att kommunens kortfristiga skulder vid behov kan betalas omedelbart.

Jämförelse mellan åren Kassalikviditet

Balansräkning

Finansiell leasing

Under år 2020 började kommunen delvis redovisa leasing som finansiell leasing. Det är leasingavtal som tecknas från och med 2020-01-01 och överstiger 50 000 kr som redovisas som finansiell leasing, tidigare avtal redovisas som operationell leasing och avtal som understiger 50 000 kr redovisas som operationell leasing, vilket innebär att kommunen inte följer RKR R5 fullt ut.

Kommunen hanterar delar av sina leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Vi kan inte utesluta att avsteget innebär ett väsentligt fel i balansräkningen.

Vår bedömning är att vi inte kan uttala oss hur stor påverkan detta har på årets resultat eller balansomslutning.

Projekthantering

I vår granskning har vi funnit att det är många ombokningar från investeringsprojekt till driftredovisningen och det gäller även exploateringsfastighetsprojekt, exempel att kostnader för förstudier och planering är bokförda på investeringsprojektet och sedan är det ombokat till driftredovisningen. Att personalkostnader och leverantörsfakturer avseende driftredovisningen felaktigt bokförs på investeringsprojekt innebär bland annat att det finns risk att det inte blir en rättvisande bild av resultatet och projekten samt extra arbete för många tjänstepersoner.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen inför en kontrollmoment inom budgetprocessen, där verksamheten (tillsammans med respektive förvaltningsekonom) dokumenterar budgeterade driftkostnader (som förstudier, planering, flytt av verksamhet, sanering, rivning av egna fastigheter som använts i verksamhet med mera) tillhörande varje investeringsprojekt.

Vi rekommenderar även att kommunstyrelsen fortsätter med utbildningsinsatser för gränsdragningen mellan drift- och investeringsredovisning till granskare och chefer och har löpande uppföljning att gränsdragningen följs från början för att få en bättre arbetssätt och minska risken för fel i redovisningen och får ett rättvisande bild av resultatet under helåret.

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 Delårsrapport samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet "Not 1 Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer. I delårsrapporten hänvisas till årsredovisningen för 2021 för tillämpliga redovisningsprinciper.

Leasingavtal som tecknas från och med 2020-01-01 redovisas i enlighet med RKR R5 Leasing och tidigare avtal redovisas som operationell leasing, vilket innebär att kommunen inte följer RKR R5 fullt ut.

Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med RKR R14 Drift- och investeringsredovisning och i de egna rapporterna i enlighet med RKR R14. För både drift- och investeringsredovisningen saknas information om avvikelser, det finns hänvisningar till förvaltningsberättelsen för att få information om avvikelser.

När det gäller driftredovisningen framgår det att samtliga nämnder förutom barn- och utbildningsnämnden uppvisar positiva avvikelser för delåret. Prognosen för helåret 2022 är att kommunstyrelsen (-0,2 mnr), bygg- och miljönämnden ((-0,5 mnr) och barn- och utbildningsnämnden (-11,2 mnr) kommer att ha negativ avvikelse.

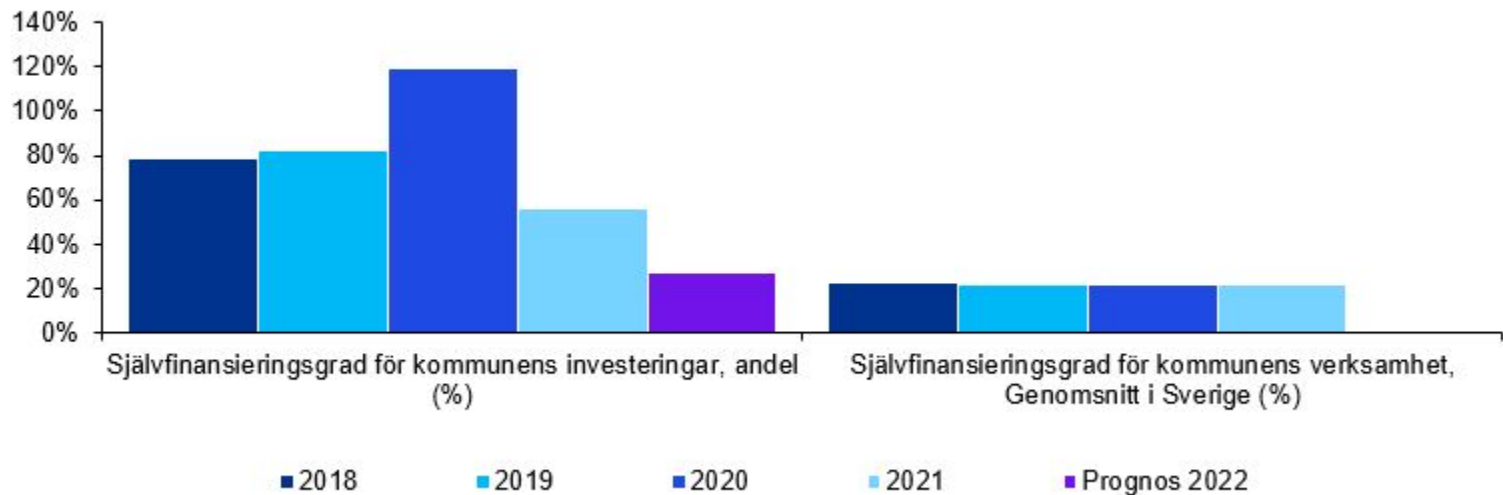
Prognosen för helåret avseende investeringar uppgår till 314,4 mnr, vilket motsvarar 95% av budgeten (329,9 mnr). Avvikelsen för helåret beräknas uppgå till 15,5 mnr medan för delåret uppgår avvikelsen till 51,7 mnr.

Byggnationen av Fågelsången (skola och idrottshall) belastar år 2022 mer än 2021 därav mindre avvikelser än tidigare år.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. 100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Jämförelse mellan åren Självfinansieringsgrad

Övriga iakttagelser

Jämförelsestörande poster

Enligt RKR R11 Extraordinära och jämförelsestörande poster framgår det att en post är extraordinär om:

- händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet,
- händelsen eller transaktionen är av sådan typ att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet, och
- posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Det står även att de allra flesta intäkterna och kostnader som påverkar resultatet orsakas av händelser i kommunens normala verksamhet. Det står även att jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.

Salems kommun har bland annat med VA-resultat som en jämförelsestörande post, vilket torde vara att det är kommunens normala verksamhet och inte uppgår till väsentligt belopp. Vi rekommenderar att kommunen ser över klassificeringen vad som är jämförelsestörande poster.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public